

Beslutningsforslag nr. B 5. Fremsat den 27. december 1990 af Torben Lund (S), Hanne Andersen (S), Dorte Bennedsen (S), Martin Glerup (S), Anna-Marie Hansen (S), Qvist Jørgensen (S), Tove Lindbo Larsen (S), Lone Møller (S) og Ingrid Rasmussen (S)

Forslag til folketingsbeslutning om almen lægegerning

Folketinget pålægger regeringen senest den 31. december 1990 at godkende »Aftale om forlængelse af gældende landsoverenskomst om almen lægegerning«, indgået den 21. december 1990 af Sygesikringens Forhandlingsudvalg og Praktiserende Lægers Organisation.

Bemærkninger til forslaget

Den gældende landsoverenskomst om almen lægegerning, der er indgået mellem Sygesikringens Forhandlingsudvalg (SFU) og Praktiserende Lægers Organisation (PLO) i april 1987, er opsagt af PLO med virkning fra 1. januar 1991.

SFU og PLO har igennem længere tid forhandlet om indgåelse af ny landsoverenskomst.

Forhandlingerne brød foreløbig sammen, da PLO's medlemmer ved en urafstemning den 2. december 1990 forkastede indholdet af en såkaldt slutseddel fra SFU som grundlag for en ny landsoverenskomst.

Sammenbruddet udløste straks en politisk reaktion fra et stort antal partier i Folketinget, herunder forslagsstillerne.

For forslagsstillerne er en situation med almen lægegerning uden overenskomst fra 1. januar 1991 helt uantagelig. Den vil medføre patientbetaling for at søge lægehjælp og vil i det hele medføre risiko for en forringet patientbehandling.

Derfor var det særdeles tilfredsstillende, da parterne – efter fornyede forhandlinger – den 21. december 1990 nåede til enighed om en forlængelse af den gældende landsoverenskomst om almen lægegerning i 6 måneder til den 1. juli 1991.

»Aftale om forlængelse af gældende landsoverenskomst om almen lægegerning« og et tilhørende notat af 20. december 1990 om virkningerne af aftalen er optrykt som bilag.

Det fremgår af aftalen og notatet, at honorarforudsætningen i den gældende overenskomsts § 77 ikke er opfyldt, idet der er en ubalance mellem basishonorar og ydelseshonorar for året 1989 på 46,7 mio. kr. (1989-prisniveau) – svarende til 48,5 mio. kr. i 1990-prisniveau. Honorarforudsætningen i § 77 opfyldes i aftalen ved at forhøje basishonoraret med 2,37 kr. pr. kvartal. For aftaleperioden er den økonomiske virkning heraf 24,2 mio. kr. Honorarforudsætningen i § 77 er tidligere opfyldt med genoprettelse af balance ved aftaler for 1979 og 1985.

Det fremgår endvidere af aftalen, at konsultationshonoraret forhøjes med 71 øre. Det er en udmøntning af puljepenget på det offentlige overenskomstområde

pr. 1. april 1989 og 1. april 1990. Den økonomiske virkning er for aftaleperioden 6,7 mio. kr.

Endelig sikres et finansieringsgrundlag for uddannelsesamannelsesstillinger svarende til det hidtidige antal pladser – 65–75 – i 1991. Den økonomiske virkning for 1991 er 12 mio. kr.

De øvrige elementer i forlængelsesaftalen er af rønt teknisk karakter.

Aftalen er således i al væsentlighed en opfyldelse af den gældende overenskomst i forlængelsesperioden. Med aftalen er der ikke tale om, at SFU har tilbudt en merøkonomi til landsoverenskomsten ud over den allerede tilbudte, og der er fra PLO's side ikke tale om en accept af denne økonomi.

Der er med forlængelsesaftalen lagt op til en reel genforhandling om en egentlig fornyelse af landsoverenskomsten pr. 1. juli 1991.

Med forlængelsesaftalen sikres i øvrigt, at der ikke opstår en situation med patientbetaling for lægehjælp fra 1. januar 1991, ligesom individuelle opsigelser fra praktiserende læger undgås indtil den 1. juli 1991.

Ved sin tilsidesættelse af parternes aftale har regeringen lagt gift for indgåelse af en ny landsoverenskomst for almen lægegerning. Hvordan kan regeringen seriøst anmode parterne om at forhandle en ny overenskomst i en forlængelsesperiode, når regeringen nægter at godkende parternes enighed om opfyldelse af den gældende overenskomst? Det er absurd.

Finansminister Henning Dyremose har begrundet regeringens afvisning af aftalen med signalvirkningen i forhold til overenskomstforhandlingerne på arbejdsmarkedet. Argumentationen er mildest talt overraskende.

Der er en væsentlig formel og reel forskel på aftaleforholdet imellem SFU og PLO og løn- og arbejds-overenskomster på arbejdsmarkedet.

Der er mellem parterne enighed om, at merøkonomien er en opfyldelse af den gældende overenskomst i forlængelsesperioden.

Det hovedsignal, regeringen med sit indgreb har givet arbejdsmarkedet, er imidlertid, at selv om forhandlingsparter når frem til enighed, er regeringen

klar til at gribe ind og tilsidesætte parternes aftale. Det er det værste tænkelige signal, der overhovedet kan gives til parterne på et overenskomstområde.

Regeringens afvisning af SFU's og PLO's aftale, jf. sygesikringslovens § 26, stk. 2, er helt uforståelig og uansvarlig.

Med vedtagelsen af nærværende beslutningsforslag kan Folketinget sikre:

- at der ikke opstår en situation med patientbetaling for lægehjælp fra 1. januar 1991, og
- at SFU og PLO får en fornyet mulighed for at nå til enighed om en egentlig fornyelse af landsoverenskomsten for almen lægegerning fra 1. juli 1991.

Med forlængelsesaftalen har parterne vist vilje og evne til at nå resultater.

Bilag 1

Sygesikringens Forhandlingsudvalg
Adr. Amtsrådsforeningen i Danmark
Landemærket 10
1119 København K

Den 20. december 1990

Aftale om forlængelse af gældende landsoverenskomst om almen lægegerning

§ 1. Parterne er enige om at genforhandle grundlaget for en ny overenskomst om almen lægegerning på basis af en opfyldelse af den gældende overenskomsts økonomiske forudsætninger i form af:

1. Basishonoraret forhøjes fra 1. januar 1991 med 2,37 kr. til 43,34 kr. (grundhonorar).
2. Konsultationshonoraret forhøjes fra 1. januar 1991 med 0,71 kr. (grundhonorar).

§ 2. Til sikring af det nuværende antal uddannelsesamanuensisstillinger i 1991 indbetales amterne og Københavns og Frederiksberg Kommuner pr. 1. februar 1991 til amanuensisfonden 2,97 kr. pr. gruppe 1-sikret.

§ 3. Praksisophør efter landsoverenskomsts § 58 kan tidligst finde sted med virkning fra det i § 4 nævnte tidspunkt.

§ 4. Gældende landsoverenskomst forlænges i øvrigt uændret indtil 1. juli 1991 med henblik på overenskomsts genforhandling. De i §§ 1 og 2 nævnte forhold indgår i en genforhandlet overenskomsts fremtidige økonomi.

§ 5. Af hensyn til bortfald af reguleringspristallet pr. 1. august 1990 ændres § 78 i landsoverenskomsten i overensstemmelse med vedlagte bilag, hvilket indebærer, at regulering af omkostningsandelen fra og med 1. april 1991 tager udgangspunkt i nettoprisindekset.

København, den 21. december 1990

OVE BAGGESEN / IB FREDERIKSEN

/ Ole Rasmussen

§ 78. Regulering af honorarerne.

De i §§ 66, 67, 68, 69, 70, 71, 74 og 76 nævnte honorarer er grundhonorarer.

Stk. 2. Honorarerne efter stk. 1 tillægges 26,9 procentpoints.

Stk. 3. Omkostningsandelen (25 pct. af honorarerne). For hver fulde 3 points udsving i nettoprisindekset (januar 1975 = 100) ud over 268 reguleres honorarerne, der er beregnet efter stk. 1, med 0,355 procentpoints.

Stk. 4. Nettoandelen (75 pct. af honorarerne). Ved ændring af lønningerne for højerelønnede tjenestemænd i forhold til de pr. 1. oktober 1990 gældende reguleres honorarerne, der er beregnet efter stk. 1, med 0,270 procent-

points for hver 1.000 kr.s ændring (og tilsvarende for dele af 1.000 kr.).

Stk. 5. Ved beregning af den samlede reguleringsprocent sammenlægges procenterne beregnet efter stk. 2, 3 og 4, og den endelige reguleringsprocent angives med én decimal.

Reguleringerne efter stk. 2, 3 og 4 finder sted pr. 1. april og 1. oktober.

Stk. 6. Ved eventuelle ændringer af de i §§ 66, 67, 68, 69, 70, 71, 74 og 76 nævnte grundhonorarer eller ved ændringer med hensyn til tjenestemandslønningerne i forhold til forudsætningerne for bestemmelserne i stk. 3 og 4 tages den i stk. 3 og 4 fastsatte regulering op til overvejelse.

Bilag 2

Sygesikringens Forhandlingsudvalg

Den 20. december 1990

Notat om virkningerne af aftale om forlængelse af gældende landsoverenskomst om almen lægegerning

1. Ifølge aftalens § 1, nr. 1, forhøjes basishonoraret pr. 1. januar 1991 med 2,37 kr. Baggrunden herfor er en opfyldelse af betingelserne for honorarfastsættelsen i landsoverenskomstens § 77, hvorefter udgangspunktet for fastsættelsen af basishonoraret er, at det udbetalte beløb til basishonorarer svarer til det udbetalte beløb til grundydelseshonorarer inden for samme regnskabsår. Opgørelsen efter § 77 i 1989 har vist, at der er en ubalance på 46,7 mio. kr. i 1989-prisniveau, svarende til 48,5 mio. kr. i 1990-prisniveau. Det er dette beløb, der nu anvendes til at forhøje basishonoraret med 2,37 kr. Halvårsvirkningen, det vil sige indtil 1. juli 1991, vil være det halve af de 48,5 mio. kr., svarende til ca. 24,2 mio. kr. (1990-prisniveau).

Beregningen af honorarforhøjelsen tager udgangspunkt i antallet af gruppe 1-sikrede i 1989 (4.009.928), og at der ved forhøjelsen skal tilføres en økonomi på samlet 48,5 mio. kr. Økonomitilførslen pr. sikret pr. kvartal bliver hermed på 3,01 kr., svarende til en forhøjelse af basishonoraret med 2,37 kr. i grundbeløb.

2. I henhold til § 1, nr. 2, forhøjes konsultationshonoraret pr. 1. januar 1991 med 0,71 kr. Baggrunden herfor er udmøntning af puljepengene pr. 1. april 1989 og 1. april 1990. Udmøntningen er foretaget på grundlag af antal konsultationer for gruppe 1-sikrede i hele landet i 1988.

Ved en vægtning er der taget højde for, at honoraret pr. konsultation skal ganges med 1, 2, 3, 3½ eller 4 afhængigt af, på hvilket tidspunkt ydelserne er givet. Den økonomiske virkning for amtskommunerne og Københavns og Fre-

deriksberg Kommuner er indtil den 1. juli 1991 6,7 mio. kr. og på helårsbasis 13,4 mio. kr. (1990-prisniveau).

3. Virkningen af § 2 vil være at sikre, at det nuværende antal uddannelsesammanuensisstillinger opretholdes i hele 1991. Økonomitilførslen vil sikre, at der i 1991 kan gennemføres 65-75 helårsuddannelsesforløb.

De økonomiske konsekvenser for amterne og Københavns og Frederiksberg Kommuner vil være ca. 12 mio. kr. (1990-prisniveau).

4. Ifølge landsoverenskomstens § 58 kan de alment praktiserende læger med én måneds varsel til et kvartal ophøre med praksis for den offentlige sygesikring. Virkningen af aftaleudkastets § 3 vil således være, at de alment praktiserende læger tidligst kan ophøre med praksis for sygesikringen den 1. juli 1991. På den måde undgås individuelle opsigelser indtil 1. juli 1991.

Bestemmelsen hindrer dog ikke, at en enkeltstående læge, der ikke kan få afhændet sin praksis, kan ophøre med praksis, f.eks. på grund af invaliditet.

5. Af § 4 fremgår det, at forhøjelsen af såvel basishonoraret som konsultationshonoraret samt tilførslen af økonomi til finansiering af uddannelsesammanuenser indgår i en genforhandlet overenskomsts fremtidige økonomi. Økonomitilførslen er således at opfatte som en acantobetaling af økonomien i en fremtidig overenskomst. Med forlængelsesaftalen er der således ikke fra forhandlingsudvalgets side tale

om et tilbud om merøkonomi til landsoverenskomstens område ud over det allerede tilbudte, og der er ikke fra Praktiserende Lægers Organisations side tale om en accept af denne økonomi. Der er med forlængelsesaftalen lagt op til en reel genforhandling, jf. aftaleudkastets § 1, hvor tidspunktet for bortfaldet af overenskomsten som følge af Praktiserende Lægers Organisations opsigelse heraf med de nævnte ændringer udskydes til 1. juli 1991 med henblik på, at parterne får fornyede muligheder for at nå til

enighed om en egentlig fornyelse af overenskomsten.

6. Den nye formulering af § 78 indebærer, at reguleringspristallet erstattes af nettoprisindekset som grundlag for reguleringen af omkostningsandelen.

Det gældende grundhonorarniveau videreføres, ligesom der i øvrigt ikke er ændret i reguleringsbestemmelsens forudsætninger ud over en udskiftning af prisindekset.